

Λίγο πριν τις δέκα βράδυ και ενώ το τελευταίο φως έχει χαθεί, έχουμε καταφέρει να συνεννοηθούμε με τους Μολδαβούς τελωνειακούς. Τυπικά είχαν το δίκιο με το μέρος τους. Ασφαλώς και μας έλειπε ένα “χαρτί”, καλώς έκαναν και μας απαγόρευαν την είσοδο στη χώρα τους αλλά ο εκνευρισμός και κυρίως η ειρωνεία από ένστολους με εξουσία είναι μια συμπεριφορά περιττή. Η βάρδια που μας απέπεμψε είχε αλλάξει, όπως είχε αλλάξει και η συμπεριφορά της επόμενης βάρδιας.

Ευγενείς, καταδεκτικοί, συνεργάσιμοι πια, καθώς είχαν ενημερωθεί από τον Μολδαβό πρέσβη στην Ουκρανία, μέσω του Έλληνα πρέσβη στην Ουκρανία, αφού στην Μολδαβία δεν υπάρχει Ελληνική πρεσβεία, παρά μόνο άμισθο προξενείο. Τι μαθαίνει κανείς, αν έχει ανάγκη!

Τα επόμενα 250 περίπου χιλιόμετρα

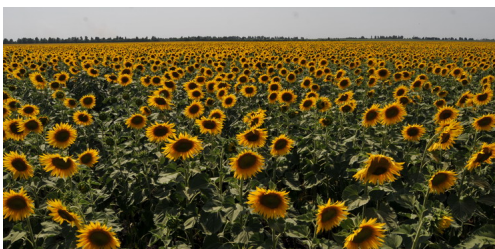
μέχρι την πρωτεύουσα της χώρας, το Κισινάου, ήταν πολύ διαφορετικά. Η πρώτη εικόνα ήταν αποκαλυπτική. Μερικά φορτηγά παρατημένα δεξιά και αριστερά του δρόμου. Κάτι που έμοιαζε με Καντίνα, ελάχιστος, ισχνός φωτισμός και ένα οικισμός που έμοιαζε νεκρός. Η ποιότητα του οδοστρώματος κακή, ειδικά στα πρώτα χιλιόμετρα αθλία, με συχνά νεροφαγώματα, η σήμανση ανύπαρκτη, ο δρόμος στενός. Αν όλα αυτά ακούγονται αρνητικά, πως μπόρεσε αυτή η διαδρομή να μείνει χαραγμένη στη μνήμη μου σαν κάτι το εξαιρετικό, το μοναδικό;

Διασχίζαμε μια χώρα άγνωστη. Με μηδενική κυκλοφοριακή πυκνότητα. Σε όλο το μήκος της διαδρομής, συναντήσαμε ελάχιστα οχήματα. Το σκοτάδι επικρατούσε. Ακόμα και στα λιγοστά χωριά που διασχίσαμε, ο ηλεκτροφωτισμός ήταν περιορισμένος ενώ στο μαύρο πέπλο που ξετυλιγόταν μπροστά μας, μέσα σε όλες τις πτυχές του ανάγλυφου του δεν διέκρινες εστίες φωτισμού. Το φεγγάρι, πέντε βράδια πριν την πανσέληνό του, έδινε έναν απόκοσμο φωτισμό στη γη. Δεν καταλάβαινες πού ήταν καλλιεργημένη και που χέρσα. Ταξίδευες και ήταν περισσότερο σαν να έπλεες σε μια ανακατεμένη θάλασσα, παρά σαν να οδηγούσες σε κακοτράχαλους δρόμους. Μολοντούτο, μετά τις εικόνες της Βουλγαρίας και της Ρουμανίας που είχαμε πρόσφατες, ότι πρωτοαντικρίζαμε εκεί, μας φαινόταν πιο τακτοποιημένο.

Λίγο πριν τις 2 φθάσαμε στις παρυφές της πρωτεύουσας και στο ξενοδοχείο που είχαμε κλείσει, το οποίο εντοπίσαμε τυχαία από την κόκκινη φωτεινή του επιγραφή που δέσποζε.

Λίγες ώρες ύπνου και πριν τις οκτώ όρθιοι να ανταλλάξουμε ευρώ με το τοπικό νόμισμα, να ανεφοδιαστούμε με καύσιμα, να αναχωρήσουμε. Στο φως της ημέρας το ξενοδοχείο παίρνει τις πραγματικές του διαστάσεις. Ακραία φορτωμένο, τουλάχιστον για το οικονομικά μέτρα της χώρας. Με βαριά έπιπλα, πομπώδες ντεκόρ και εξεζητημένο γούστο, έρχεται σε τεράστια αντίθεση με το σταθμό υπεραστικών λεωφορείων που βρίσκεται λίγες δεκάδες μέτρα μακριά, όπου νιώθεις ότι αναπνέει η αληθινή Μολδαβία. Εκεί άγνωστης μάρκας, ταλαιπώρα λεωφορεία και εκδοτήρια εισητηρίων άλλης εποχής αναδεικνύουν το γνήσιο στίγμα της χώρας. Την αντίθεση συμπληρώνει η μαύρη S class Merc με το οικόσημο του ξενοδοχείου στις πόρτες της που περιμένει, παρκαρισμένη, να προσφέρει τις υπηρεσίες της.

Κόσμος ήσυχος, θαρρώ ταλαιπωρημένος. Οι οικονομικές στατιστικές κάνουν λόγο για την πιο φτωχή χώρα της Ευρώπης, πλην όμως ένιωθες πως σε αυτή τη χώρα, το παρελθόν της ως πρώην Σοβιετική Δημοκρατία, την είχε προικίσει με καλύτερες υποδομές, σε σχέση με τις Βαλκανικές Σοσιαλιστικές χώρες.

Αυτή η άποψη παρέμενε σταθερή ίσως και να ενισχύθηκε μάλιστα μετά τις εικόνες της υπαίθρου. Ατελείωτοι καλλιεργημένοι αγροί με πλούσια τα ελέη της γης στοιχισμένες καλλιέργειες από σιτηρά, ηλιοτρόπια, καλαμπόκια. Μπορώ να υποθέσω ότι οι ταγοί του κεφαλαίου αντιμετωπίζουν αυτές τις χώρες σαν την επόμενη μεγάλη φούσκα τους. Εκατομμύρια ανθρώπων που συνιστούν μια παρθένα αγορά, που αντιμετωπίζουν τη Δύση σαν την Ιθάκη τους, μια τεράστια μάζα έτοιμη να δανειστεί, να χρεωθεί, να υποθηκεύσει το μέλλον της.

Υπερδνειστερία;

Με το χρόνο να πιέζει καθώς είχαμε μόλις λίγες ώρες περιθώριο για να βρεθούμε στο Olym

pyiski

του Κιέβου, για τον τελικό του
euro

2012, φτάσαμε στα σύνορα για να περάσουμε στην Ουκρανία. Έτσι δηλαδή νομίσαμε, διότι τότε ανακαλύψαμε την Υπερδνειστερία, γνωστή και ως Transdnistria ή Pridnestrovie. Άλλο ένα υπόλοιπο από την κατάρρευση της Σ.Ε. Τότε λοιπόν, το Σεπτέμβρη του '90, η 14η Ρώσικη Στρατιά συνεπικουρούμενη από Κοζάκους, Ουκρανούς, Ρώσους εθελοντές, υπερίσχυσε της Μολδαβίας σε πολεμική αναμέτρηση και κατέλαβε έναν μακρόστενο θύλακα 4,2 χιλιάδων τετραγωνικών μέτρων, κατά τι μεγαλύτερο από τη δική μας Εύβοια. Ακολουθώντας προχώρησαν στη ίδρυση κράτους με το όνομα Υπερδνειστεριακή Μολδαβική Δημοκρατία, η οποία όμως δεν έχει αναγνωρισθεί από την διεθνή κοινότητα, ενώ το Ευρωπαϊκό συμβούλιο την αναγνωρίζει ως περιοχή «παγωμένης διαμάχης».

Ένα ογκώδες τεθωρακισμένο, καμουφλαρισμένο όχημα στέκεται μαζί με μερικούς μάλλον βαριεστημένους οπλίτες στη γέφυρα που συνδέει το πέρασμα από την Μολδαβία στην Τρανζνίστρια. Περισσότερο από μια ώρα κράτησαν οι διατυπώσεις που επιβάλλονται. Συμπλήρωμα αιτήσεων κάθε ξεχωριστού επιβάτη, κατάθεση τους σε αρμόδιο γραφείο, νέα αίτηση με παράβολο 5 ευρώ, παράδοσή του σε άλλο γραφείο, έλεγχος ταξιδιωτικών εγγράφων, έλεγχος αυτοκινήτου. Όλα τούτα γίνονται υπαίθρια και σε μικρά ταλαιπώρα, ξύλινα παραπήγματα. Αναλογίζομαι τι μπορεί να συμβαίνει κατά τη διάρκεια του χειμώνα υπό δριμύ ψύχος και έντονα καιρικά φαινόμενα. Παραπλεύρως, χαμένη μέσα στη βλάστηση, σώζεται περίτεχνη σιδερένια πύλη, μαζί με το πλινθόκτιστο της τοιχίο, που όμως έχουν αφαιρεθεί ασυντήρητα στη δοκιμασία του χρόνου.

Στη σημαία και και στο εθνόσημο της χώρας, κυριαρχούν το κόκκινο αστέρι, το σφυρί και το δρεπάνι. Τα 14 περίπου χιλιόμετρα που μεσολαμβάνω ώστε να τη διασχίσουμε σε πλάτος και να φθάσουμε έως στα σύνορα με την Ουκρανία ήταν μια σειρά από ευθείες που

ακολουθούσαν το ανάγλυφο της γης, κυρίως μεγάλες, ομαλές κοιλότητες κατάσπαρτες από καλλιέργειες. Ο δρόμος που καλύπτει αυτή την απόσταση έχει ελάχιστες διασταυρώσεις, κάθετους δρόμους που χάνονται στον ορίζοντα και το γεγονός ότι στην μεγαλύτερη του διαδρομή, έχει φυτρώσει μια στενή λουρίδα χόρτου κατά το διαμήκη άξονα δείχνει ελάχιστο κυκλοφοριακό φόρτο, ίσως και υψηλή υγρασία.

Μπαίνοντας στην Ουκρανία οι έλεγχοι ήταν αυστηροί, σχολαστικοί και κάπως χρονοβόροι. Από την μεριά μας ήταν σχετικά δύσκολο να πείσουμε τους τελωνειακούς όλων των χωρών ότι η επίσημη άδεια του Renault Gran Scenic που οδηγούσαμε, δεν ήταν παρά ένα μηχανογραφικό, κομμένο λευκό χαρτί όπου είχαν τυπωθεί τα στοιχεία του οχήματος και έφερε δυο σφραγίδες υπουργείου της Ελληνικής Δημοκρατίας και αντίστοιχες υπογραφές. Πως να εξηγήσεις στον Ουκρανό, στον Μολδαβό τελωνειακό ότι το υπουργείο Συγκοινωνιών

της πατρίδας ξέμεινε από τις “μήτρες” των αδειών κυκλοφορίας αυτοκινήτων και σου παρέχει, μέχρι νεοτέρας, αυτό το χαρτί. “Άουτο ντοκιουμέντι” σου έλεγαν, τους έδινες το τυπωμένο, κομμένο μηχανογραφικό χαρτί με την τρύπες στην μπάντα για να “τρέχει” στον πρίντερ και, δικαίως, σε κοιτούσαν περίεργα

Εισερχόμενοι σε Ουκρανικό έδαφος χρειαστήκαμε κάτι παραπάνω από 100 χιλιόμετρα στενού, με κακή επιφάνεια δρόμου, αλλά με ελάχιστη κυκλοφορία και μόνον με ευθείες που ανεβοκατέβαιναν το ανάγλυφο της εύφορης γης. Ακολουθώντας μια καλή, γρήγορη εθνική μας έφερε στην ώρα μας στην πρωτεύουσα και από εκεί σχεδόν κατευθείαν στο Ολυμπιακό στάδιο της πόλης για την σπουδαία αναμέτρηση η οποία θα αναδείκνυε την κυρίαρχη ποδοσφαιρική δύναμη της Ευρώπης, σε εθνικό επίπεδο, για την επόμενη τετραετία.

Το παιχνίδι

Βλοσυροί και αυστηροί αστυφύλακες επέβλεπαν τη ροή του κόσμου προς το στάδιο, μετατρέποντας φαρδείς λεωφόρους σε πεζόδρομους. Συνέρρεαν οι πιστοί της ποδοσφαιρικής θρησκείας κατά χιλιάδες. Με τα λάβάρά τους, τις σημαίες και την εθνική τους συνείδηση καθαρά κατατεθειμένη.

Πληκτρολογώντας αυτές τις γραμμές μετά τον τελικό του 2012 και αξιολογώντας τα σημάδια που έρχονταν σιγά σιγά, καταλαβαίνω ότι το αποτέλεσμα δικαιολογεί τα συμβάντα.

Ιδού, λοιπόν, τα σημάδια:

